

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εκπαίδευση αστυνομικών σε θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων

Εγχειρίδιο για τους
εκπαιδευτές της αστυνομίας

Παράρτημα 4.
Σταχυολογημένες πρακτικές

EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS

Το παρόν παράρτημα αποτελεί συμπλήρωμα του εγχειριδίου που δημοσιεύτηκε από τον FRA: *Εκπαίδευση αστυνομικών σε θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων – Εγχειρίδιο για τους εκπαιδευτές της αστυνομίας* (ISBN 978-92-9491-096-7).

Φωτογραφία (εξώφυλλο): © Shutterstock

FRA – Οργανισμός θεμελιωδών δικαιωμάτων της ευρωπαϊκής ένωσης

Schwarzenbergplatz 11 – 1040 Βιέννη – Αυστρία

Τηλ. +43 158030-0 – Φαξ +43 158030-699

fra.europa.eu – info@fra.europa.eu

[facebook.com/fundamentalrights](https://www.facebook.com/fundamentalrights)

[linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency](https://www.linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency)

twitter.com/EURightsAgency

Παράρτημα 4. Σταχυολογημένες πρακτικές

Σκοπός του παραρτήματος 4 είναι να σας δώσει μια εικόνα για τον τρόπο με τον οποίο υλοποιείται η εκπαίδευση σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων από φορείς εκπαίδευσης της αστυνομίας σε άλλες χώρες. Αν επιθυμείτε να μάθετε περισσότερα για κάποια(-ες) από αυτές τις δραστηριότητες, τα στοιχεία επικοινωνίας των αντίστοιχων εκπαιδευτών παρατίθενται στο τέλος της κάθε άσκησης.

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ

Άσκηση 1: Πρόγραμμα ηγεσίας θετικής δράσης – έναρξη σεμιναρίου	2
Άσκηση 2: Συνεντεύξεις πρόσωπο με πρόσωπο	4
Άσκηση 3: Εκπαίδευση αστυνομικών στα ανθρώπινα δικαιώματα σε ιστορικές τοποθεσίες ναζιστικών εγκλημάτων: το έργο της αστυνομίας άλλοτε και τώρα	8
Άσκηση 4: Εκπαίδευση βάσει σεναρίων	14
Άσκηση 5: Εκπαίδευση σε θέματα πολυμορφίας	19
Άσκηση 6: Διαπολιτισμική επικοινωνία – συνεργασία με ανθρώπους από άλλους πολιτισμούς	24
Άσκηση 7: Πρόγραμμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας	27
Άσκηση 8: Ομοφοβικά και τρανσφοβικά εγκλήματα μίσους	29

Άσκηση 1: Πρόγραμμα ηγεσίας θετικής δράσης – έναρξη σεμιναρίου

Σε ποιο θεματικό πεδίο εστιάζει η άσκηση;	Η έναρξη του σεμιναρίου είναι ένα κρίσιμο και ευαίσθητο σημείο. Είναι σημαντικό να ξεπεραστούν οι αρνητικές προσδοκίες και να θεμελιωθεί μια βάση για εποικοδομητικό και ανοικτό διάλογο.
Ποιες είναι οι βασικές μαθησιακές διαστάσεις της;	Νοοτροπία
Ποιοι είναι οι στόχοι;	<ul style="list-style-type: none"> • Να δημιουργηθεί θετικό μαθησιακό κλίμα. Να κατανοήσουν οι συμμετέχοντες ότι μπορούν να διατυπώνουν κριτική χωρίς στιγματισμούς ή επικρίσεις. • Να διευκρινιστούν οι βασικές αρχές του σεμιναρίου, όπως ο σεβασμός, η ευρύτητα πνεύματος και η ειλικρίνεια. • Να αναλυθεί σε βάθος η διαφορά ανάμεσα στο άτομο και τις πράξεις του/της.
Ποιοι είναι η ομάδα στόχος;	Αστυνομικοί όλων των βαθμίδων και θέσεων
Περιγραφή της άσκησης.	<p>Ετοιμάστε τέσσερις πίνακες παρουσιάσεων. Γράψτε μια διαφορετική έκφραση σε κάθε πίνακα (ανοιχτόμυαλος / στενόμυαλος / αν ακούω / αν δεν ακούω).</p> <p>Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε τέσσερις ομάδες εργασίας και ζητήστε από κάθε ομάδα να σκεφθεί παραδείγματα για ένα θέμα (αν είναι κανείς ανοιχτόμυαλος, με ποιο τρόπο εκδηλώνεται αυτό στην εκπαίδευση; αν είναι κανείς στενόμυαλος, με ποιο τρόπο εκδηλώνεται αυτό στην εκπαίδευση;) Η κάθε ομάδα ασχολείται με ένα μόνο θέμα.</p> <p>Πίσω στην ολομέλεια συγκεντρώστε τα αποτελέσματα της κάθε ομάδας εργασίας (π.χ.: αν είμαι ανοιχτόμυαλος [...] θα ακούω, θα ενδιαφέρομαι, θα σέβομαι τους άλλους), προσθέτοντας και άλλες ιδέες από την ολομέλεια. Γράψτε τα παραδείγματα στον πίνακα παρουσιάσεων.</p> <p>Αρχίστε τη συζήτηση θέτοντας το ερώτημα: «Γιατί να είναι κανείς στενόμυαλος;» Συγκεντρώστε τα βιώματα και τις απόψεις των συμμετεχόντων.</p> <p>Κλείστε τη συζήτηση λέγοντας ότι οι αιτίες που ερμηνεύουν τη συμπεριφορά και τις διαθέσεις των ανθρώπων εξαρτώνται πρωτίστως από τα βιώματά τους, φροντίζοντας να διαχωρίσετε τα άτομα από τις πράξεις τους.</p> <p>Φροντίστε ώστε η αρχή αυτή να παραμείνει στο επίκεντρο της σκέψης των συμμετεχόντων καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης. Πρέπει να την εμπεδώσουν και να την ενσωματώσουν στην καθημερινή υπηρεσία τους.</p> <p>Αναρτήστε τα φύλλα του πίνακα παρουσιάσεων στον τοίχο και αφήστε τα στην αίθουσα διδασκαλίας για όλη τη διάρκεια του προγράμματος ώστε να μπορείτε να ανατρέχετε σε αυτά στη διάρκεια των μαθημάτων.</p>
Ποια μεθοδολογία χρησιμοποιείται;	Ομάδες εργασίας, συζήτηση

Συνθήκες πλαίσιο

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων	12-24 συμμετέχοντες
Ποιο είναι το περιβάλλον της εκπαίδευσης;	Οι συμμετέχοντες κάθονται σε κύκλο. Η αίθουσα πρέπει να είναι αρκετά μεγάλη ώστε οι ομάδες εργασίας να μπορούν να συγκεντρώνονται γύρω από τους πίνακες παρουσιάσεων και να συζητούν.
Πόσο διαρκεί η άσκηση;	Τουλάχιστον 50 λεπτά
Πώς συνδέεται η άσκηση με το επιχειρησιακό πλαίσιο;	Πώς επηρεάζει η νοοτροπία μας τον τρόπο με τον οποίο παρέχουμε τις υπηρεσίες μας στους πολίτες; Αν όλοι οι υπάλληλοι της αστυνομίας ήταν ανοιχτόμυαλοι, θα είχε λόγο ύπαρξης η εκπαίδευσή μας; Συζήτηση

Ποια είναι τα καινοτόμα στοιχεία της άσκησης;

Η άσκηση δίνει στην ομάδα τη δυνατότητα να εστιάσει στο τι είναι η επιτυχία και πώς συνδέεται με τη νοοτροπία και τη συμπεριφορά. Είναι επίσης ένα εργαλείο που μπορούν να χρησιμοποιούν οι ίδιοι οι συμμετέχοντες για να προκαλούν και να υποστηρίζουν ο ένας τον άλλο στη διάρκεια του εργαστηρίου.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Υιοθετήστε υποστηρικτική στάση. Κατά την αποτίμηση της άσκησης, υιοθετήστε υποστηρικτική στάση, ιδιαίτερα στο σημείο της άσκησης που αφορά τη στενότητα πνεύματος. Εξηγήστε ότι κάποιος μπορεί να είναι στενόμυαλος λόγω απειρίας και όχι επειδή το γνώρισμα αυτό αποτελεί στοιχείο της προσωπικότητάς του. Σκεφτείτε, αν κάποιος(-α) χαρακτηρίζεται πράγματι από στενότητα πνεύματος, πώς θα μπορούσε η ομάδα να τον/την υποστηρίξει στη διάρκεια της εκπαίδευσης.

Μπορείτε να τροποποιήσετε τις φράσεις «Αν ακούω» και «Αν δεν ακούω» σε «Αν είμαι δεκτικός» και «Αν δεν είμαι δεκτικός» ή σε οποιαδήποτε άλλη φράση θεωρείτε ταιριαστή με το εργαστήριό σας.

Δυνατότητα αξιοποίησης σε άλλες δράσεις

Η άσκηση εισάγει τους συμμετέχοντες στην έννοια της προσωπικής ευθύνης και αναδεικνύει τις νοοτροπίες και συμπεριφορές που μπορεί να λειτουργήσουν ενισχυτικά ή ανασταλτικά όχι μόνο στη μάθηση αλλά και στην πρόοδο. Μπορεί να αποτελέσει έναυσμα για έναν ζωηρό και παραγωγικό διάλογο σχετικά με το πώς αυτές οι συμπεριφορές επηρεάζουν άτομα και ομάδες μέσα στην αστυνομία ή στην κοινή γνώμη. Δημιουργείται ένα θεμέλιο για την κατανόηση του σκεπτικού πίσω από τη νομοθεσία των ανθρώπινων δικαιωμάτων και τη λοιπή νομοθεσία κατά των διακρίσεων. Στα χέρια ενός ικανού συντονιστή μπορεί να αποτελέσει ένα εξαιρετικά αποτελεσματικό εργαλείο.

Πηγή: Εθνικός Οργανισμός Βελτίωσης της Αστυνόμευσης (National Policing Improvement Agency), Ηνωμένο Βασίλειο· εκπαιδευτής/συντάκτης: Gamal Turawa: purplefrogsrule@btinternet.com

Άσκηση 2: Συνεντεύξεις πρόσωπο με πρόσωπο

Σε ποιο θεματικό πεδίο εστιάζει η άσκηση;	Ο ρόλος της αστυνομίας σε μια δημοκρατική κοινωνία
Ποιες είναι οι βασικές μαθησιακές διαστάσεις της;	<p>Γνώσεις: Ο ρόλος της αστυνομίας υπό το πρίσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων</p> <p>Νοοτροπία: Σεβασμός της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων όλων των ανθρώπων, ανεξάρτητα από το αν είναι κοινωνικά αποκλεισμένοι, επικριτικοί έναντι της αστυνομίας ή παραβάτες του νόμου</p> <p>Δεξιότητες: Βελτίωση επικοινωνιακών δεξιοτήτων</p>
Ποιοι είναι οι στόχοι;	<ul style="list-style-type: none"> • Να συγκεκριμενοποιηθεί η έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας μέσα από επαφές με ανθρώπους που συνήθως θεωρούνται «ανταγωνιστές» της αστυνομίας, όπως τα περιθωριοποιημένα και/ή κοινωνικά αποκλεισμένα άτομα. • αναγνώριση του γεγονότος ότι οι άνθρωποι που συχνά θεωρούνται «ανταγωνιστές» έχουν συχνά πολύτιμες και εκτενείς γνώσεις και προσεγγίσεις που μπορεί να είναι χρήσιμες για την αστυνομία. • Να μπορούν οι συμμετέχοντες να αποφεύγουν εχθρικές, περιφρονητικές ή κυνικές αντιδράσεις. • Να αναγνωρίσουν την αξία της πολυμορφίας. • Να υιοθετήσουν μια διαφορετική σκοπιά. • Να εμπεδωθεί, μέσα από μια συναισθηματική διαδικασία, ότι άτομα που είναι κοινωνικά αποκλεισμένα, στέκονται επικριτικά έναντι της αστυνομίας ή έχουν παραβατική συμπεριφορά δικαιούνται επίσης σεβασμό ως ανθρώπινα όντα ακόμη και σε καταστάσεις σύγκρουσης και πίεσης. • Να γίνει συνήθεια η αποστασιοποιημένη προσέγγιση του ρόλου της αστυνομίας, από τη σκοπιά των ευάλωτων ή δυσπρόσιτων ομάδων.
Ποιοι είναι η ομάδα στόχος;	Η συγκεκριμένη πρακτική έχει χρησιμοποιηθεί κυρίως στο αρχικό στάδιο της βασικής εκπαίδευσης και σε προγράμματα κατάρτισης για την ηγεσία.
Περιγραφή της άσκησης.	<p>Οι εκπαιδευόμενοι αναλαμβάνουν να συνομιλήσουν με ένα άτομο που έχει απασχολήσει την αστυνομία, π.χ. περιθωριοποιημένα ή κοινωνικά αποκλεισμένα άτομα, υπόπτους εγκληματικών πράξεων ή άτομα άλλης εθνοτικής προέλευσης.</p> <p>1. Εισαγωγή: Στην ολομέλεια, ζητείται από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν πηγές από τις οποίες αντλούν την αντίληψή τους για τον ρόλο της αστυνομίας (π.χ. λογοτεχνία και κινηματογράφος· μέσα μαζικής ενημέρωσης, τα οποία συχνά προβάλλουν τις δραματικές πτυχές του έργου της αστυνομίας· συγγενείς και φίλοι, από συναδέλφους</p>

	<p>αστυνομικούς έως άτομα που έχουν ελάχιστη επαφή με την αστυνομία). Στη διάρκεια της εισαγωγής φροντίστε να επισημάνετε ότι εκείνοι που έχουν τις πιο συχνές και έντονες επαφές με την αστυνομία – και για τους οποίους οι επαφές με την αστυνομία είναι υψίστης σημασίας – είναι εκείνοι που εισακούονται λιγότερο.</p> <p>2. Προετοιμασία:</p> <p>α) Μελετήστε την επιστημονική εργασία¹ με τις αναλυτικές συνεντεύξεις κοινωνικά αποκλεισμένων ανθρώπων για τις επαφές τους με την αστυνομία, η οποία συντάχθηκε από δύο αστυνομικούς. Συζητήστε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την προσέγγιση «δυσπρόσιτων» ανθρώπων και τα αποτελέσματα που είναι σημαντικά για τον οργανισμό της αστυνομίας.</p> <p>β) Συζητήστε τις βασικές δεξιότητες ακρόασης, όπως η ενεργητική ακρόαση, τεχνικές για τη δημιουργία συμμετρικής σχέσης στη διάρκεια της συζήτησης και την αποφυγή των προκαταλήψεων αυτοεπιβεβαίωσης. Οι συμμετέχοντες εφοδιάζονται με καθοδηγητικές ερωτήσεις για τη συνομιλία.</p> <p>3. Συνέντευξη πρόσωπο με πρόσωπο: Ο συμμετέχων(-ουσα) επιλέγει ως συνομιλητή κάποιον για τον οποίο έχει αρνητική άποψη.</p> <p>Ο στόχος του συμμετέχοντα(-ουσας) από τη συζήτηση είναι να μάθει για τα βιώματα του συνομιλητή του σε σχέση με την αστυνομία. Προβλέψτε αρκετό χρόνο για τη συζήτηση.</p> <p>4. Γραπτή έκθεση: Κάθε συμμετέχων(-ουσα) συντάσσει γραπτή συνοπτική έκθεση (περίπου 3-5 σελίδες) με θέμα τη συνομιλία. Αυτή η γραπτή περίληψη τίθεται πρώτα υπόψη του συνομιλητή για σχολιασμό και έγκριση. Οι απόψεις και τα γεγονότα πρέπει να περιγράφονται επαρκώς. Αν χρειάζεται, γίνονται αλλαγές. Οι προσωπικές σκέψεις του συμμετέχοντα(-ουσας) δεν χρειάζεται να τεθούν υπόψη του συνομιλητή. Ακολούθως, ολόκληρη η έκθεση παρουσιάζεται και στους λοιπούς συμμετέχοντες.</p> <p>5. Συζήτηση και σχόλια: Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε μικρές ομάδες συζήτησης για να συζητήσουν αναλυτικά την κάθε συνέντευξη και να ανταλλάξουν απόψεις. Η ομάδα επιλέγει μία συνέντευξη για παρουσίαση στην ολομέλεια.</p> <p>6. Ομάδα προβληματισμού: Στην ολομέλεια, συζητήστε τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων μέσα από μια δομημένη διαδικασία προβληματισμού.</p>
<p>Ποια μεθοδολογία χρησιμοποιείται;</p>	<p>Εργασία σε ομάδες, συνομιλία μεταξύ δύο ατόμων, συζήτηση, προβληματισμός</p>
<p>Υπάρχει σύνδεση με άλλα θέματα;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ευάλωτες κοινωνικές ομάδες • απαγόρευση των διακρίσεων

¹ Wahlström, M. (2008), *Βλέποντας τον εαυτό μας από την άλλη πλευρά. Συλλογή και ανάλυση συνεντεύξεων με «ανταγωνιστές» οι οποίες διενεργήθηκαν από αστυνομικούς (Se sig själv från andra sidan. En sammanställning och analys av polisens intervjuer med "motparter")*, Πανεπιστήμιο του Γκέτεμποργκ (2008). Η εργασία αναλύει 29 εκθέσεις οι οποίες έχουν ως αντικείμενο συνεντεύξεις με «ανταγωνιστές» και συντάχθηκαν από αστυνομικούς στη διάρκεια εκπαιδευτικού προγράμματος για τις τακτικές αστυνόμευσης πλήθους στην Εθνική Αστυνομική Ακαδημία της Σουηδίας. Επειδή η εν λόγω εργασία διατίθεται μόνο στα σουηδικά, οι εκπαιδευτές πρέπει να προετοιμάσουν δείγματα εκθέσεων με θέμα συνεντεύξεις προκειμένου να δείξουν στους συμμετέχοντες πώς πρέπει να είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Συνθήκες πλαίσιο

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων	12-24 άτομα
Ποια είναι τα επιθυμητά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτών;	Την εκπαίδευση πραγματοποιούν από κοινού ένας (εσωτερικός) αστυνομικός και ένας (εξωτερικός) συμπεριφορικός επιστήμονας.
Ποιο είναι το περιβάλλον της εκπαίδευσης;	Οι συμμετέχοντες κάθονται σε κύκλο.
Πόσο διαρκεί η άσκηση;	<ul style="list-style-type: none"> • 2+2 ώρες για την εισαγωγή/προετοιμασία • 2 ημέρες για τις συνεντεύξεις και τη σύνταξη των εκθέσεων • 2 ώρες για την ομαδική εργασία (6 συμμετέχοντες, χωρίς την παρουσία του εκπαιδευτή) για τη διεξοδική συζήτηση των αντιδράσεων και των διδαγμάτων που αποκομίστηκαν από τις συνεντεύξεις. Μετά από αυτή τη συζήτηση, η ομάδα διανέμει μια περίληψη στην υπόλοιπη τάξη. • 4 ώρες για συμπληρωματικές σκέψεις (ολόκληρη η τάξη μαζί με τους δύο εκπαιδευτές).
Πώς συνδέεται η άσκηση με το επιχειρησιακό πλαίσιο;	Η συνέντευξη έχει ως στόχο να φέρει στην επιφάνεια τις απόψεις, τις σκέψεις και τα αισθήματα του συνομιλητή στις επαφές του/της με αστυνομικούς σε πραγματικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένου του επιχειρησιακού πλαισίου.

Ποια είναι τα καινοτόμα στοιχεία της άσκησης;

Σε αντίθεση με τις πραγματικές καταστάσεις, εδώ ο συμμετέχων βρίσκεται σε ισότιμη θέση με τον συνομιλητή του. Πολλοί από τους έμπειρους αστυνομικούς που πραγματοποίησαν αυτές τις συνεντεύξεις αισθάνθηκαν αρχικά ανασφαλείς και ανήσυχοι για τη συγκεκριμένη άσκηση. Στη διάρκεια της συνέντευξης αυτή η διάθεση μεταλλάχθηκε σε ενδιαφέρον. Η διαδικασία βοηθά στην άμβλυση των στερεοτύπων και στην ανάπτυξη της ικανότητας των συμμετεχόντων να βλέπουν όλους τους ανθρώπους ως πλάσματα με αξία τα οποία πρέπει να αντιμετωπίζονται με σεβασμό και αξιοπρέπεια.

Η διεξαγωγή αυτών των συνεντεύξεων κάνει τους συμμετέχοντες να δουν τους συνομιλητές τους ως ειδήμονες. Μειώνει τον πειρασμό να βλέπουν τον εαυτό τους ως ανώτερο και, επομένως, μειώνει τον κίνδυνο κατάχρησης εξουσίας από τους συμμετέχοντες αργότερα, κατά την ώρα υπηρεσίας τους. Από αυτή την άποψη, μπορούν εύκολα να αποτελέσουν το έναυσμα για μια γόνιμη συζήτηση σχετικά με τη θεωρητική έννοια του ρόλου της αστυνομίας ως προστάτη των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Κινείστε την περιέργεια για τις απόψεις των άλλων. Πολλοί συμμετέχοντες ενδιαφέρονται να μάθουν τις απόψεις των αστυνομικών, αλλά δείχνουν μικρότερο ενδιαφέρον για τη σκοπιά εκείνων που θεωρούνται ανταγωνιστές τους.

Βρείτε το σωστό άτομο για τη συνέντευξη. Οι συμμετέχοντες πρέπει συνήθως να καταβάλουν προσπάθεια για να έλθουν σε επαφή με ένα πρόσωπο που κανονικά θα απέφυγαν.

Αντισταθείτε στον πειρασμό να υιοθετήσετε αμυντική στάση. Στη συνέντευξη, οι συμμετέχοντες έχουν πολλές φορές την τάση να εξηγούν και να υπερασπίζονται νοοτροπίες και ενέργειες της αστυνομίας ιδίως αν ο συνομιλητής τους είχε στο παρελθόν αρνητικά βιώματα. Αν καταφέρουν να αγνοήσουν αυτή την παρόρμηση, οι πληροφορίες γίνονται πιο γόνιμες. Τα προσωπικά αισθήματα των συμμετεχόντων μπορούν να συζητηθούν αργότερα στο στάδιο του προβληματισμού.

Προβλέψτε αρκετό χρόνο. Πρέπει να προβλεφθεί αρκετός χρόνος τόσο για τη συνέντευξη όσο και για τις διαδικασίες προβληματισμού.

Διασφαλίστε τη δυνατότητα για ατομικό προβληματισμό. Οι συμμετέχοντες πρέπει να έχουν την ευκαιρία να προβληματιστούν γύρω από τις δικές τους υπονοούμενες παραδοχές για πράξεις και εκτιμήσεις.

Δυνατότητα αξιοποίησης σε άλλες δράσεις

Η άσκηση αμβλύνει τα στερεότυπα και μειώνει τον κυνισμό.

Καταρρίπτει, συνολικά, τις προκατειλημμένες ιδέες ότι οι συνομιλητές είναι εχθρικοί έναντι της αστυνομίας.

Βοηθά να κατανοηθεί ο ρόλος των αστυνομικών στη διαχείριση συγκρούσεων.

Συμβάλλει στην αποφυγή, από την πλευρά των αστυνομικών, συμπεριφορών που χαρακτηρίζονται από έλλειψη σεβασμού και συντελούν σε μακροπρόθεσμα αισθήματα δυσπιστίας και εχθρότητας έναντι της αστυνομίας.

Συμβάλλει στην εξισορρόπηση της αντίληψης των αστυνομικών ως πολέμιων του εγκλήματος, οι οποίοι έχουν κηρύξει τον πόλεμο κατά του εγκλήματος και των εγκληματιών, με την εικόνα τους ως εγγυητών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Πηγή: Αστυνομική Ακαδημία, Σουηδία· εκπαιδεύτρια/συντάκτης: Maria Knutsson: maria.knutsson@polisen.se

Άσκηση 3: Εκπαίδευση αστυνομικών στα ανθρώπινα δικαιώματα σε ιστορικές τοποθεσίες ναζιστικών εγκλημάτων: το έργο της αστυνομίας άλλοτε και τώρα

<p>Σε ποιο θεματικό πεδίο εστιάζει η άσκηση;</p>	<p>Ο ρόλος της αστυνομίας στη ναζιστική Γερμανία και τα ζητήματα που εγείρονται για το έργο της αστυνομίας σήμερα</p>
<p>Ποιες είναι οι βασικές μαθησιακές διαστάσεις της;</p>	<p>Γνώσεις και νοοτροπία</p>
<p>Ποιοι είναι οι στόχοι;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοηθούν σε βάθος τα αίτια των μεταβολών στις αστυνομικές δυνάμεις κατά τη μετάβαση από ένα δημοκρατικό σε ένα απολυταρχικό σύστημα. • Να προσδιοριστούν οι δομές στο εσωτερικό της ναζιστικής αστυνομίας, γεγονός που θα προκαλέσει συγκρίσεις με τις δομές της αστυνομίας σε μια δημοκρατική κοινωνία. • Να εξεταστούν οι εκτεταμένες εξουσίες των ναζιστικών αστυνομικών δυνάμεων, με σκοπό να συνειδητοποιήσουν οι συμμετέχοντες πώς η εκχώρηση απεριόριστης εξουσίας σε κρατικούς θεσμούς μπορεί να απειλήσει τα ανθρώπινα δικαιώματα. • Να γίνει κατανοητό ότι η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΟΔΔΑ) ήταν μια αντίδραση στα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας που διαπράχθηκαν από τη ναζιστική Γερμανία. • Να συζητηθούν βιώματα και οριακές καταστάσεις που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα κατά την εκτέλεση του έργου της αστυνομίας. • Να αναπτυχθούν νέες προσεγγίσεις σε σχέση με την ανάγκη θεμελίωσης των πράξεων μας στα πρότυπα των ανθρώπινων δικαιωμάτων, π.χ. η εξέταση ενός φάσματος ενεργειών, οι παράγοντες των κοινωνικών κανόνων και εκτροπών, η διάχυση της ευθύνης μέσα από τον καταμερισμό των εργασιών, ζητήματα κοινωνικής ένταξης και ταυτότητας ομάδας. • Να υπάρξει προβληματισμός σχετικά με σημερινές καταστάσεις στις οποίες εκδηλώνεται σύγκρουση ανάμεσα στις ενέργειες της αστυνομίας και τα ανθρώπινα δικαιώματα. • Να κατανοηθούν σε βάθος οι μηχανισμοί των διακρίσεων, της στέρησης δικαιωμάτων και του αποκλεισμού.
<p>Ποιοι είναι η ομάδα στόχος;</p>	<p>Εκπαιδευόμενοι αστυνομικοί, καθώς και νέοι επαγγελματίες και δημόσιοι υπάλληλοι με αρκετά έτη εργασιακής εμπειρίας.</p>

Περιγραφή της άσκησης.	<p>Στη διάρκεια των τριών ημερών του εκπαιδευτικού σεμιναρίου, οι δραστηριότητες της αστυνομίας στη ναζιστική Γερμανία τοποθετούνται στο πλαίσιο των τρεχόντων ζητημάτων που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εξετάζονται οι συνέχειες και οι ρήξεις ανάμεσα στα ανθρώπινα δικαιώματα άλλοτε και τώρα. Η άσκηση περιλαμβάνει εισαγωγή στο κέντρο εκπαίδευσης της αστυνομίας η οποία ακολουθείται από δύο ημέρες στο μνημείο του στρατοπέδου συγκέντρωσης Νόιενγκαμμε (Neuengamme), αλλά διατίθεται και συντομευμένη μορφή της η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί σε οποιονδήποτε χώρο μνήμης αφού προσαρμοστεί στο εθνικό/τοπικό πλαίσιο και στον ρόλο της αστυνομίας κατά τη συγκεκριμένη περίοδο.</p> <p>Πρώτη ημέρα, τόπος: κέντρο εκπαίδευσης της αστυνομίας (τρεις ώρες)</p> <p>1. Έναρξη (ανοικτές ερωτήσεις, συζήτηση, ταινία, φωτογραφίες)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανοικτή συζήτηση: κίνητρο, παλαιότερες επισκέψεις σε χώρους μνήμης. • Ανταλλαγή απόψεων σχετικά με το πολυσυζητημένο κείμενο για το αν η ανάμνηση των ναζιστικών εγκλημάτων έχει σήμερα νόημα. • Ταινία «Η προσωπική σχέση μου με τα SS»: απόψεις παιδιών και εγγονιών ναζιστών εγκληματιών σε σχέση με τα ναζιστικά εγκλήματα. Αξιοποιήστε τις αναφορές των συμμετεχόντων. • Ιστορικές και σύγχρονες φωτογραφίες αστυνομικής δράσης: Ποια ήταν/είναι τα καθήκοντα της αστυνομίας σήμερα και στο παρελθόν; <p>2. Η αστυνομία στη ναζιστική Γερμανία και η συμμετοχή της σε εγκλήματα (ακουστικό υλικό, χρήση ιστορικών πηγών, παρουσίαση)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ακουστικό υλικό: μαρτυρία δράστη σχετικά με τα εγκλήματα που πραγματοποιήθηκαν από αστυνομικούς περιπολίας (Ordnungspolizei) στην Πολωνία. Συζήτηση των κινήτρων και του πεδίου δράσης της εν λόγω αστυνομίας. <p>Πληροφόρηση σχετικά με διωχθείσες ομάδες (όπως οι ομοφυλόφιλοι, οι Σίντι και οι Ρομά) στη ναζιστική Γερμανία μέσα από την εξέταση των νομικών κειμένων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση: Έλεγχος του Ναζιστικού Κόμματος, δομή και καθήκοντα της αστυνομίας και οι αλλαγές στους κοινωνικούς κανόνες που διέπουν το έργο της αστυνομίας. Αυτό μπορεί να διαφανεί στην αποσάθρωση των ορίων όσον αφορά το έργο της αστυνομίας στη ναζιστική Γερμανία.
------------------------	--

	<p>Δεύτερη ημέρα, τόπος: Μνημείο του Νόιενγκαμμε (Neuengamme) (7 ώρες)</p> <p>3. Εισαγωγή μέσω συνδέσεων (εικόνες και ρήσεις)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόσφατες ρήσεις και φωτογραφίες σε σχέση με θέματα που θα εξεταστούν στη διάρκεια του σεμιναρίου (όπως οι Σίντι και οι Ρομά, η προληπτική κράτηση, η πρόληψη του εγκλήματος). <p>4. Το σύστημα των στρατοπέδων συγκέντρωσης στη ναζιστική Γερμανία (εισαγωγικές παρατηρήσεις και ξενάγηση)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγικές παρατηρήσεις: ο ρόλος της αστυνομίας μέσα στο σύστημα του στρατοπέδου συγκέντρωσης. • Ξενάγηση στο άλλοτε κτιριακό συγκρότημα των κρατούμενων και στην έκθεση για τις διάφορες ομάδες κρατουμένων στο μνημείο του στρατοπέδου συγκέντρωσης Νόιενγκαμμε. <p>5. Λεπτομερέστερη διερεύνηση των βασικών πτυχών (ομάδες εργασίας)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι αστυνομικοί ως δεσμοφύλακες και ως φυλακισμένοι στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. • Συμμετοχή της αστυνομίας στις απελάσεις/μαζικές εκτελέσεις. <p>Τρίτη ημέρα, τόπος: Μνημείο του Νόιενγκαμμε (Neuengamme) (7 ώρες)</p> <p>6. Οι εγκληματίες, αντιμετώπιση των εγκλημάτων και (α) συνεχειών στους κόλπους της γερμανικής αστυνομίας μετά το 1945 (έκθεση, παρουσίαση, συζήτηση)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ξενάγηση στην έκθεση για τους δεσμοφύλακες/εγκληματίες του στρατοπέδου συγκέντρωσης Νόιενγκαμμε (Neuengamme). • Συζήτηση μετά την επίσκεψη στην έκθεση, παρουσίαση με θέμα την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μετά το 1945: η δίωξη των εγκληματιών και η πολιτική αποναζιστικοποίηση. Παραδείγματα βιογραφιών αστυνομικών. <p>7. Ιστορικές και τρέχουσες πτυχές ζητημάτων που άπτονται των ανθρώπινων δικαιωμάτων (παρουσίαση και συζήτηση)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιστορική επισκόπηση των απαρχών της ΟΔΔΑ και η ανάπτυξη του διεθνούς συστήματος των ανθρώπινων δικαιωμάτων ως αποτέλεσμα των ναζιστικών εγκλημάτων. Πιο αναλυτική μελέτη συγκεκριμένων άρθρων της ΟΔΔΑ που σχετίζονται με το έργο της αστυνομίας σήμερα.
--	---

	<p>8. Λεπτομερέστερη εξέταση των τρεχόντων ζητημάτων που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με βάση τις συνέχειες και τις ρήξεις μετά το 1945 (ομάδες εργασίας/καθοδηγούμενη συζήτηση)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προληπτικά μέτρα της αστυνομίας – σύγκριση με τα προληπτικά μέτρα στη ναζιστική Γερμανία. • Μεταχείριση των Σίντι και των Ρομά και ο ρόλος της αστυνομίας τότε και τώρα. • Η προληπτική κράτηση τότε και τώρα. <p>9. Αξιολόγηση του σεμιναρίου (σχόλια και συζήτηση)</p> <p>Συζήτηση σχετικά με τις δομικές και θεματικές συνδέσεις ανάμεσα στις παρελθούσες και τις τρέχουσες συζητήσεις.</p>
Ποια μεθοδολογία χρησιμοποιείται;	Παρουσίαση, καθοδηγούμενες συζητήσεις, συζητήσεις σε ομάδες, ομάδες εργασίας, ακουστικό υλικό και ταινίες, μελέτη φωτογραφιών, ιστορικά τεκμήρια και μελέτες περίπτωσης
Υπάρχει σύνδεση με άλλα θέματα;	<ul style="list-style-type: none"> • Μηχανισμοί διάκρισης • Αποκλεισμός περιθωριακών ομάδων και μειονοτήτων • Υποθέσεις παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε άλλους θεσμούς • Συζήτηση των δεοντολογικών ζητημάτων που συνδέονται με το έργο της αστυνομίας

Συνθήκες πλαίσιο

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων.	12-24 άτομα
Ποια είναι τα επιθυμητά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτών;	Οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι γνώστες της ιστορίας της ναζιστικής Γερμανίας και των συνεπειών της, καθώς και των τρεχουσών κοινωνικών συζητήσεων σχετικά με το έργο της αστυνομίας και την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι δυνατή η ομαδική διδασκαλία – δεν είναι υποχρεωμένος ο ίδιος άνθρωπος να τα γνωρίζει όλα.
Ποιο είναι το περιβάλλον της εκπαίδευσης;	Αίθουσα του σεμιναρίου, έκθεση και χώροι του μνημείου
Πόσο διαρκεί η άσκηση;	2-1/2 ημέρες
Πώς συνδέεται η άσκηση με το επιχειρησιακό πλαίσιο;	Η υποτιθέμενη σύγκρουση συμφερόντων ανάμεσα στους περιορισμούς των αστυνομικών εξουσιών λόγω των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τους στόχους του έργου της αστυνομίας είναι ένα θέμα που επανέρχεται ανά διαστήματα. Ορισμένες αρχές και κανόνες που άπτονται της αστυνόμευσης μπορεί να εκλαμβάνονται ως περιορισμοί και να θεωρείται ότι αποτελούν εμπόδιο στο έργο της αστυνομίας. Η παρούσα άσκηση μπορεί να βοηθήσει τους αστυνομικούς να καθορίσουν ένα πλαίσιο για τις ενέργειες και τους περιορισμούς της αστυνομίας υπό το πρίσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να κατανοήσουν τις ιστορικές καταβολές ορισμένων κανόνων της αστυνομίας. Μπορεί επίσης να συμβάλει στο να γίνει κατανοητό ότι ορισμένοι κανόνες, που μπορεί να θεωρούνται εμπόδια στο καθημερινό έργο της αστυνομίας, υπηρετούν τον ανώτερο σκοπό του σεβασμού και της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, που αποτελούν τον «βασικό ρόλο» της αστυνομίας.

Ποια είναι τα καινοτόμα στοιχεία της άσκησης;

Οι παρουσιάσεις και οι συζητήσεις σχετικά με αμφιλεγόμενα θέματα μπορούν να βοηθήσουν τους συμμετέχοντες να ξεπεράσουν τα στερεότυπα, διευκολύνοντας την έκφραση των συναισθημάτων τους πέρα από τους κοινωνικά διαμορφωμένους τρόπους έκφρασης, και να τους ενθαρρύνουν να σκεφθούν τις δικές τους θέσεις και ταυτότητες ομάδας.

Στο επίκεντρο βρίσκεται η αστυνομία κατά την περίοδο του Εθνικοσοσιαλισμού και τα τρέχοντα ζητήματα θα συζητούνται υπό το πρίσμα αυτής της ιστορικής προοπτικής. Οι συνδέσεις αυτές δίνουν τη δυνατότητα για κριτική σκέψη γύρω από την αστυνομία και τους μηχανισμούς της, καθώς και σε σχέση με τη συμπεριφορά του ατόμου εντός του οργανισμού. Το σεμινάριο έχει επίσης ως στόχο να καταδείξει πώς η αστυνομία και ο ρόλος της στην κοινωνία διαφοροποιούνται μεταξύ των διαφόρων κοινωνιών.

Οι κανονισμοί, που μπορεί εκ πρώτης όψεως να δυσχεραίνουν το έργο της αστυνομίας, γίνονται πιο εύκολα κατανοητοί αν εξεταστούν υπό το πρίσμα μιας ιστορικής προοπτικής. Το σεμινάριο δίνει στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα να συζητήσουν και να εξετάσουν με κριτικό πνεύμα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον ρόλο της αστυνομίας στην κοινωνία όσον αφορά τον σεβασμό και την προστασία τους.

Η συνεργασία ανάμεσα στους φορείς εκπαίδευσης της αστυνομίας και στο μνημείο ενός στρατοπέδου συγκέντρωσης διανοίγει νέους δρόμους για την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα με βάση την ιστορική γνώση.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Συσχέτιση των ιστορικών και των τρεχόντων θεμάτων. Εδώ έγκειται η βασική πρόκληση. Για να μπορέσουν οι συμμετέχοντες να κάνουν αυτές τις συνδέσεις, είναι σημαντικό να αναδειχθούν οι δομικές (α)συνέχειες όσον αφορά το έργο της αστυνομίας στη ναζιστική Γερμανία και το έργο της αστυνομίας σήμερα προκειμένου να φανεί πώς οι μεμονωμένες πτυχές σχετίζονται μεταξύ τους. Ο εκπαιδευτής πρέπει να πετύχει μια ισχυρή σύνδεση με το σύγχρονο πλαίσιο ώστε να διασφαλίσει τη συνάφεια με το καθημερινό έργο της αστυνομίας.

Δυνατότητα των συμμετεχόντων να αμφισβητήσουν το ίδιο το επάγγελμά τους. Κατά την εξέταση της αστυνομικής τρομοκρατίας στη ναζιστική Γερμανία και της συνάφειάς της με τα σημερινά ζητήματα στο πεδίο των ανθρώπινων δικαιωμάτων, οι συμμετέχοντες μπορεί να υιοθετήσουν αμυντική στάση αν ταυτίζονται πολύ έντονα με το επάγγελμά τους ή αν αισθάνονται ότι δέχονται επίθεση. Είναι, συνεπώς, σημαντικό να συζητήσετε μαζί τους τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται τον επαγγελματικό ρόλο τους. Αυτό θα συμβάλει ώστε να μην έχουν το αίσθημα ότι θεωρούνται και οι ίδιοι ύποπτοι όταν γίνεται σύγκριση ανάμεσα στις ενέργειες της αστυνομίας τότε και σήμερα.

Κατανόηση των διαφορών ανάμεσα στα ναζιστικά εγκλήματα και τις παραβιάσεις ανθρώπινων δικαιωμάτων στις δημοκρατικές κοινωνίες σήμερα. Τα ναζιστικά εγκλήματα διαφέρουν από τις παραβιάσεις ανθρώπινων δικαιωμάτων που σημειώνονται σήμερα και όχι μόνο σε σχέση με το εύρος τους. Είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη τα διαφορετικά νομικά πλαίσια καθώς και οι διαφορές στις μορφές που λαμβάνουν αυτές οι παραβιάσεις. Η κατανόηση των αξιών και των κανόνων που έχουν ως γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα στις δημοκρατικές κοινωνίες του σήμερα, οι οποίες ως έναν βαθμό υπήρξαν και μια αντίδραση στα ναζιστικά εγκλήματα και άλλες ιστορικές παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων, θα δώσει στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα να αναλύσουν με μεγαλύτερη σαφήνεια τις διαφορές ανάμεσα στις ολοκληρωτικές και τις δημοκρατικές δομές.

Δυνατότητα αξιοποίησης σε άλλες δράσεις

Στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, οι αστυνομικοί έρχονται αντιμέτωποι με τα ατομικά δικαιώματα και ελευθερίες στο πλαίσιο των κρατικών μέτρων. Έχουν δικαίωμα να παρεμβαίνουν στα δικαιώματα των ανθρώπων, αλλά είναι επιφορτισμένοι και με την προστασία αυτών των δικαιωμάτων. Η βασική αναγκαιότητα της στάθμισης των συμφερόντων της ασφάλειας έναντι των ατομικών ελευθεριών στο έργο της αστυνομίας υπάρχει ανεξαρτήτως του εθνικού πλαισίου. Η εξέταση της ιστορίας της ναζιστικής Γερμανίας μπορεί να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να συνειδητοποιήσουν καλύτερα τη σημασία των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων σήμερα και το πώς οι θεσμοί διαφοροποιούνται ανάλογα με το πολιτικό σύστημα.

Οι υπάλληλοι άλλων κρατικών θεσμών αντιμετωπίζουν ανάλογες προκλήσεις. Έχουν και εκείνοι ειδικές εξουσίες οι οποίες πρέπει να χρησιμοποιούνται υπεύθυνα. Η προσέγγιση που χρησιμοποιούμε στα σεμινάρια μας για την αστυνομία, εστιάζοντας στον ίδιο τον θεσμό, έχει εφαρμογή και σε άλλα πλαίσια, π.χ. σε σεμινάρια για το δικαστικό σώμα ή για την τοπική αυτοδιοίκηση. Η διδασκαλία θεμάτων που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπό το πρίσμα της ιστορίας των θεσμών μπορεί, επομένως, να χρησιμοποιηθεί επίσης σε προγράμματα κατάρτισης για κρατικούς θεσμούς σε άλλες ιστορικές τοποθεσίες ή σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες για πολυεθνικές ομάδες, ανεξαρτήτως του εθνικού πλαισίου τους.

Κατάλογος ελέγχου/Υλικό

- Πίνακας παρουσιάσεων με αποσπώμενες σελίδες και βιντεοπροβολέας (προτζέκτορας)
- Παρουσιάσεις οπτικού και ακουστικού υλικού
- Γραπτά και φωτογραφικά τεκμήρια για την εργασία σε ομάδες
- Προκλητικά ερεθίσματα ικανά να πυροδοτήσουν διαφωνίες και ζωντανές συζητήσεις

Πηγή: Ίδρυμα για τη Μνήμη, την Ευθύνη και το Μέλλον (EVZ), KZ-Gedenkstätte Neuengamme και η αστυνομική ακαδημία στο Thüringen (Γερμανία), κοινό πρόγραμμα: «Θεσμοί, ανθρώπινα δικαιώματα και η ιστορία της ναζιστικής Γερμανίας» στο πρόγραμμα «Διδάσκοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα»· εκπαιδευτές/συντάκτες: Ulrike Pastoor, Oliver von Wrochem και Andreas Schneider: Oliver.vonWrochem@bkm.hamburg.de

Άσκηση 4: Εκπαίδευση βάσει σεναρίων

<p>Σε ποιο θεματικό πεδίο εστιάζει η άσκηση;</p>	<p>Πρακτική εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Ολοκληρωμένη προσέγγιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων</p>
<p>Ποιες είναι οι βασικές μαθησιακές διαστάσεις της;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες: δράση ανάλογα με την κατάσταση με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, και ειδικά στην αρχή της αναλογικότητας • Γνώσεις: εκμάθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που έχουν εφαρμογή σε απτές καταστάσεις, σημασία της αρχής της αναλογικότητας • Νοοτροπία: αναγνώριση του ρόλου της αστυνομίας ως προστάτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
<p>Ποιοι είναι οι στόχοι;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εσωτερίκευση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα από την πρακτική εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, ακόμη και σε καταστάσεις έντονης φόρτισης. • Ο ρόλος της αστυνομίας ως θεσμού προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. • Μάθηση μέσω σχολίων και ατομικού προβληματισμού. • Βίωση μιας κατάστασης από διάφορες σκοπιές (δράστης, εμπλεκόμενοι, αστυνομία)
<p>Ποιοι είναι η ομάδα στόχος;</p>	<p>Βασική εκπαίδευση Η εκπαίδευση βάσει σεναρίων χρησιμοποιείται κυρίως στο τελευταίο μέρος της βασικής εκπαίδευσης, όταν οι εκπαιδευόμενοι έχουν ήδη αποκτήσει κάποια πρακτική εμπειρία.</p>
<p>Περιγραφή της άσκησης.</p>	<p>Φάση 1: Εισαγωγή</p> <p>Προβληματισμός στην ολομέλεια και στις ομάδες εργασίας σχετικά με τον ρόλο της αστυνομίας και τις αρχές που διέπουν το έργο της αστυνομίας σε σύνδεση με την εκπαίδευση βάσει σεναρίων.</p> <p>Οι συμμετέχοντες συμφωνούν σε μια σειρά επιχειρησιακών κανόνων όσον αφορά την αστυνόμευση με γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι κανόνες αυτοί θα λειτουργούν ως οδηγοί τους καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Οι κανόνες είναι αναρτημένοι στην αίθουσα διδασκαλίας ώστε να μπορεί κανείς να τους συμβουλευτεί στις επόμενες φάσεις του σεμιναρίου.</p> <p>Θεσπίζονται κανόνες επικοινωνίας με στόχο να δημιουργηθεί κλίμα σεβασμού και ειλικρίνειας. Η δημιουργία μιας τέτοιας νοοτροπίας εποικοδομητικού σχολιασμού αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό μέρος της μαθησιακής διαδικασίας.</p> <p>Οι συμμετέχοντες αναλαμβάνουν επίσης την υποχρέωση να παρουσιάσουν ένα βιβλίο για τα ανθρώπινα δικαιώματα το οποίο υποχρεούνται να διαβάσουν στη διάρκεια του εξαμήνου.</p>

Φάση 2: Σενάρια

Σε συγκεκριμένο χώρο ειδικά προορισμένο για την εκπαίδευση βάσει σεναρίων γίνεται η προετοιμασία για το σενάριο. Παραδείγματα σεναρίων: ενδοοικογενειακή βία, σύλληψη σε τόπο με πολύ κόσμο ή σταμάτημα αυτοκινήτου.

Σενάριο: ενδοοικογενειακή βία

Ένας ειδικός επαγγελματίας υποδύεται τον βασικό ρόλο (επιτιθέμενος, υποκινητής της σύγκρουσης, κλπ.)· οι άλλοι συμμετέχοντες τον/την συνοδεύουν υποδυόμενοι τους ρόλους των υπόλοιπων προσώπων που εμπλέκονται στο περιστατικό. Ο δεύτερος ειδικός επαγγελματίας φοράει ευδιάκριτα ενδύματα (κίτρινο μπουφάν) ως παρατηρητής της κατάστασης. Οι «ηθοποιοί» προετοιμάζουν το σενάριο. Οι διάφορες ενέργειες, και ιδιαίτερα οι επιθέσεις, σχεδιάζονται εκ των προτέρων.

Οι συμμετέχοντες που υποδύονται τους αστυνομικούς (σε ομάδες, ανάλογα με την κατάσταση, 2-4 άτομα) λαμβάνουν επείγον σήμα μέσω ασυρμάτου. Δεν τους δίνονται λεπτομέρειες· όπως συμβαίνει και στην πραγματικότητα πρέπει να διαπιστώσουν μόνοι τους τι συμβαίνει. Κόκκινα εκπαιδευτικά όπλα χωρίς πυρομαχικά και σπρέι πιπεριού χρησιμοποιούνται ως εξοπλισμός.

Στη διάρκεια του σεναρίου, οι αστυνομικοί πρέπει να αντιμετωπίσουν την κατάσταση και να ενεργήσουν σύμφωνα με τα νομικά πρότυπα και τα πρότυπα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το σενάριο διαρκεί περίπου 10-20 λεπτά.

Αμέσως μετά, ζητείται από όλους τους «ηθοποιούς» να διατυπώσουν τα σχόλιά τους. Ποιος ήταν ο ρόλος τους στην επιχείρηση, τι έγινε σωστά; Τι ήταν δύσκολο; Ποια ήταν τα αισθήματά τους στη διάρκεια του επεισοδίου; κλπ. Τα άτομα που υποδύθηκαν το έτερο μέρος μιλούν επίσης για την κατάσταση από τη δική τους σκοπιά (Πώς τους φάνηκε η επέμβαση της αστυνομίας; Τι αισθήματα τους δημιούργησε; Ποια ήταν η αποκλιμάκωση;)

Στο τέλος οι ειδικοί επαγγελματίες προσθέτουν τα δικά τους σχόλια σχετικά με τις τακτικές που ακολουθήθηκαν, τους εφαρμοζόμενους νομικούς κανόνες και ανθρωπίνων δικαιώματα, καθώς και εναλλακτικές λύσεις που θα μπορούσαν να έχουν εξεταστεί.

Σενάριο: Σταμάτημα αυτοκινήτου

Το σενάριο αυτό βελτιώνει τις επικοινωνιακές δεξιότητες. Δύο συμμετέχοντες υποδύονται έναν οδηγό και τον συνεπιβάτη του οι οποίοι περνούν με κόκκινο. Οι αστυνομικοί πρέπει να τους σταματήσουν και να τους επιβάλουν πρόστιμο. Το σενάριο προβλέπει διάφορα εμπόδια στην επικοινωνία τα οποία καλούνται να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά οι αστυνομικοί:

- ο οδηγός έχει πρόβλημα ακοής·
- ο οδηγός έχει πρόβλημα ακοής και δυσκολία στην ομιλία·
- ο οδηγός και ο συνεπιβάτης του (που είναι ζευγάρι) αρχίζουν να καβγαδίζουν όταν η αστυνομία τους σταματά·
- ο οδηγός δεν δέχεται να πληρώσει το πρόστιμο και επιμένει να του γίνει έκπτωση στο ποσό.

	<p>Φάση 3: Σχολιασμός των βίντεο και προβληματισμός</p> <p>Όταν ολοκληρωθούν τα σενάρια από όλους τους συμμετέχοντες, όλη η τάξη συγκεντρώνεται στην ολομέλεια. Τα σενάρια έχουν βιντεοσκοπηθεί και προβάλλονται με τη σειρά στην ολομέλεια. Οι συμμετέχοντες καλούνται και πάλι να σχολιάσουν (πρώτα οι ηθοποιοί, ύστερα η ολομέλεια και, τέλος, οι εκπαιδευτές) και έχουν την ευκαιρία να διδαχθούν από τη λεπτομερή ανάλυση των ενεργειών και των αντιδράσεών τους.</p> <p>Με βάση τα παραδείγματα, οι εκπαιδευτές υπογραμμίζουν τη σύνδεση ανάμεσα στις τακτικές, τον επαγγελματισμό και τα ανθρώπινα δικαιώματα και αναπτύσσουν αναλυτικότερα τα θέματα αυτά.</p> <p>Επίσης, οι συμμετέχοντες καλούνται να εκθέσουν γραπτώς τις σκέψεις τους σχετικά με την άσκηση της εκπαίδευσης βάσει σεναρίων.</p>
Μεθοδολογία	Παιχνίδι ρόλων στα σενάρια, προβληματισμός και συζήτηση στην ολομέλεια.
Υπάρχει σύνδεση με άλλα θέματα;	<ul style="list-style-type: none"> • Ο ρόλος της αστυνομίας στην προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων • Ουσιαστικά ανθρώπινα δικαιώματα που σχετίζονται με την κατάσταση • Σύνδεση ανάμεσα στα πρότυπα συμπεριφοράς και τη νοοτροπία

Συνθήκες πλαίσιο

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων	20-25 άτομα
Ποια είναι τα επιθυμητά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτών;	Τουλάχιστον δύο έμπειροι ειδικοί επαγγελματίες με βαθιά γνώση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, ικανότητες ηθοποιίας, συναισθηματική κατανόηση και ευελιξία για τη διαχείριση των παιχνιδιών ρόλων και των ηθοποιών.
Ποιο είναι το περιβάλλον της εκπαίδευσης;	Αίθουσα διδασκαλίας με τεχνικό εξοπλισμό (βιντεοκάμερα και βιντεοπροβολέας) για την προετοιμασία (φάση 1) και τον προβληματισμό (φάση 3), ενώ για τον σχολιασμό και τη συζήτηση συνιστάται να κάθονται οι συμμετέχοντες σε κύκλο ώστε να μπορούν να βλέπουν ο ένας τον άλλο. Για τα σενάρια, ένας χώρος που επιτρέπει τη ρεαλιστική διεξαγωγή των παιχνιδιών ρόλων.
Πόσο διαρκεί η άσκηση;	Εισαγωγή (φάση 1): εκτείνεται σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Σενάρια: 4-5 ώρες, ανάλογα με τον αριθμό των σεναρίων. Διατύπωση σχολίων και προβληματισμός: 4-5 ώρες, ανάλογα με τον αριθμό των σεναρίων.
Πώς συνδέεται η άσκηση με το επιχειρησιακό πλαίσιο;	Προσομοίωση πραγματικών καταστάσεων και προκλήσεων στο πεδίο των ανθρώπινων δικαιωμάτων τις οποίες θα κληθούν να αντιμετωπίσουν οι αστυνομικοί στη μελλοντική εργασία τους.

Ποια είναι τα καινοτόμα στοιχεία της άσκησης;

Η εν λόγω προσέγγιση αναδεικνύει με ανάγλυφο τρόπο τη σύνδεση ανάμεσα στο έργο της αστυνομίας και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Κατά την ανάλυση των σεναρίων, εγείρονται αυτομάτως ζητήματα που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν αντιμετωπίζονται ως θεωρητικό κατασκεύασμα αλλά ως το ίδιο το θεμέλιο του έργου της αστυνομίας και ως λογική παράμετρος των ζητημάτων τακτικής.

Η εκπαίδευση βάσει σεναρίων διευκολύνει την εσωτερίκευση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η προσομοίωση πραγματικών καταστάσεων δίνει στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να αναλάβουν πραγματική δράση στο πλαίσιο του παιχνιδιού ρόλων και να παρακολουθήσουν άλλους να ενεργούν σε ανάλογες καταστάσεις, προσφέροντάς τους μια πολύτιμη εμπειρία.

Επίσης, οι συμμετέχοντες καλούνται να προβληματιστούν σε σχέση με τις πράξεις και τις νοοτροπίες τους. Είναι υποχρεωμένοι να αντιμετωπίσουν τα σχόλια των άλλων ως μέρος της μαθησιακής εμπειρίας. Με αυτό τον τρόπο, εξοικειώνονται με μια μαθησιακή διαδικασία την οποία, υπό ιδανικές συνθήκες, θα διατηρήσουν σε όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Αναδείξτε τη σύνδεση ανάμεσα στα ανθρώπινα δικαιώματα και την αστυνόμευση. Κατά τη διαδικασία του σχολιασμού και του προβληματισμού, πρέπει να γίνει ξεκάθαρη η σύνδεση με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ο εκπαιδευτής πρέπει να μπορεί να εντοπίζει τα ζητήματα που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως αυτά ανακύπτουν στα σεναρία με στόχο να οξύνει την αντίληψη των συμμετεχόντων ως προς τη διάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως αναπόσπαστου μέρους της δουλειάς τους.

Επιλέξτε ένα σενάριο που εμπεριέχει προκλήσεις. Ο εκπαιδευτής πρέπει να μεριμνήσει ώστε το σενάριο που θα επιλέξει να είναι κατάλληλο για το επίπεδο της τάξης. Σενάρια που χαρακτηρίζονται από υπερβολική δυσκολία μπορεί να επιβαρύνουν πολύ τους συμμετέχοντες, προκαλώντας απογοήτευση και εμποδίζοντας τη μαθησιακή διαδικασία.

Πρωθήστε μια νοοτροπία εποικοδομητικού σχολιασμού για ένα κατάλληλο μαθησιακό κλίμα. Ευθύς εξαρχής, οι εκπαιδευτές πρέπει να δημιουργήσουν κλίμα εμπιστοσύνης και σεβασμού μέσα στην τάξη. Η βιντεοσκόπηση του σεναρίου και η διατύπωση σχολίων από την υπόλοιπη τάξη και τους εκπαιδευτές είναι μια μορφή έκθεσης για τους συμμετέχοντες και τους τοποθετούν σε ευάλωτη θέση. Για να διασφαλίσει κλίμα εμπιστοσύνης, ο εκπαιδευτής πρέπει εξαρχής να ορίσει ορισμένες κατευθυντήριες αρχές εν είδει πλαισίου για την κοινή συνεδρία σχολιασμού. Η διατύπωση των σχολίων πρέπει να γίνεται με ευαισθησία, περιλαμβάνοντας θετικές και αρνητικές πτυχές, ώστε να μπορούν οι συμμετέχοντες να αφομοιώσουν τα σχόλια στο πλαίσιο της μάθησης. Ο εκπαιδευτής πρέπει να διαβεβαιώσει τους συμμετέχοντες ότι το βιντεοσκοπημένο υλικό δεν θα χρησιμοποιηθεί εκτός της συγκεκριμένης εκπαίδευσης ή ότι θα χρησιμοποιηθεί μόνο με τη συναίνεση όλων των εμπλεκόμενων.

Επεξεργασία αληθοφανών σεναρίων. Στη διάρκεια του παιχνιδιού ρόλων, οι συμμετέχοντες πρέπει να ξεχάσουν ότι υποδύονται έναν ρόλο και πρέπει να ενεργήσουν έτσι ώστε να ανταποκριθούν στις ανάγκες της κατάστασης. Είναι, επομένως, σημαντικό να διαμορφωθεί ένα σενάριο που θα είναι κατά το δυνατόν αληθοφανές, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων ηθοποιίας του έτερου μέρους, της εκ των προτέρων προετοιμασίας των συμμετεχόντων και της ρεαλιστικής διαμόρφωσης του χώρου στον οποίο εκτυλίσσεται το σενάριο, μεταξύ άλλων με τα κατάλληλα σκηνικά, ενδύματα και λοιπό αναγκαίο εξοπλισμό. Οι ειδικοί επαγγελματίες πρέπει να διευκολύνουν τη διαδικασία μόνον όταν οι συμμετέχοντες δεν παίρνουν σοβαρά τη διαδικασία.

Δυνατότητα αξιοποίησης σε άλλες δράσεις

Η εκπαίδευση βάσει σεναρίων συμβάλλει αποτελεσματικά στην εσωτερίκευση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μέσα από μια καλά δουλεμένη διαδικασία, δίνεται το έναυσμα για μια περιεκτική μαθησιακή διαδικασία. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει μια φάση προετοιμασίας στην οποία παρέχεται η θεωρητική βάση, σενάρια τα οποία δίνουν τη δυνατότητα για πρακτική εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης που έχει ως γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα και, τέλος, μια εντατική φάση προβληματισμού με στοιχεία εποικοδομητικού σχολιασμού και ατομικού προβληματισμού.

Πηγή: Αστυνομική Ακαδημία SIAK, Αυστρία Εκπαιδευτές/συντάκτες: Remo Pusca & Thomas Greis: remo.pusca@gmx.at

Άσκηση 5: Εκπαίδευση σε θέματα πολυμορφίας

<p>Σε ποιο θεματικό πεδίο εστιάζει η άσκηση;</p>	<p>Τα κεντρικά θέματα είναι τα στερεότυπα, οι προκαταλήψεις και οι διακρίσεις, οι αντιδράσεις στην επιβολή, η κουλτούρα του οργανισμού, οι απαράδεκτες συμπεριφορές και οι μέθοδοι που συνιστούν πρόκληση.</p>
<p>Ποιες είναι οι βασικές μαθησιακές διαστάσεις της;</p>	<p>Η άσκηση στοχεύει και στις τρεις διαστάσεις – γνώσεις, δεξιότητες και νοοτροπία – παρά το γεγονός ότι σημαντική αλλαγή στη νοοτροπία μπορεί να επέλθει μόνο μακροπρόθεσμα.</p>
<p>Ποιοι είναι οι στόχοι;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να γίνει κατανοητή η ανάγκη ευαισθητοποίησης σε σχέση με την πολυμορφία και την ισότητα ευκαιριών. • Να καταγραφούν και να εξηγηθούν οι πηγές των προκαταλήψεων. • Να περιγραφεί τι είναι τα στερεότυπα, οι προκαταλήψεις και οι διακρίσεις, να εξηγηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις τους και να προσδιοριστούν μέσα σε ένα περιβάλλον αστυνόμευσης. • Να εξηγηθούν οι όροι «θετικές δράσεις» και «θετικές διακρίσεις», επισημαίνοντας τις διαφορές τους. • Να αναφερθούν ομάδες οι οποίες βρίσκονται αντιμέτωπες με στερεότυπες αντιλήψεις, προκαταλήψεις και διακρίσεις. • Να εξηγηθεί πώς η αστυνομία θα μπορούσε να βελτιώσει την εικόνα της στους κόλπους των μειονοτικών κοινοτήτων. <p>Τα αποτελέσματα αυτά απορρέουν από τα αποτελέσματα στο ανώτερο επίπεδο σχεδιασμού της εκπαίδευσης, πιο συγκεκριμένα τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνώριση της πολύμορφης κοινωνίας στην οποία ζούμε και εργαζόμαστε και προσδιορισμός των ατομικών και συλλογικών αναγκών των ανθρώπων στο πλαίσιο της. • Προσδιορισμός των στερεότυπων αντιλήψεων, των προκαταλήψεων και των διακρίσεων και αναγνώριση των επιπτώσεων για τα άτομα και για τον οργανισμό. • Αναγνώριση των διαφορών ανάμεσα στις θετικές δράσεις και τις θετικές διακρίσεις και του τι συνεπάγονται για την αστυνομία. <p>Εξέταση, αμφισβήτηση και προβληματισμός γύρω από τις προσωπικές νοοτροπίες, αξίες και προκαταλήψεις.</p>

<p>Ποιοι είναι η ομάδα στόχος;</p>	<p>Η εκπαίδευση προορίζεται για αστυνομικούς που προετοιμάζονται για το Πιστοποιητικό Ανώτατης Εκπαίδευσης (Αστυνόμευση) [Certificate in Higher Education (Policing)] της Σκωτίας. Πρόκειται επομένως για δόκιμους αστυνομικούς που διορίστηκαν πρόσφατα. Έχουν ήδη παρακολουθήσει την εισαγωγική κατάρτιση στις αντίστοιχες υπηρεσίες τους η οποία μπορεί να έθιξε το θέμα της ευαισθητοποίησης σε θέματα πολυμορφίας χωρίς όμως να το καλύψει σε βάθος.</p>
<p>Περιγραφή της άσκησης.</p>	<p>Αρχικά παρουσιάζονται στους συμμετέχοντες ο σκοπός της άσκησης και τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Η διδασκαλία υποστηρίζεται από τυποποιημένη παρουσίαση με διαφάνειες. Οι εκπαιδευτές ευαισθητοποίησης σε θέματα πολυμορφίας πρέπει να ακολουθήσουν τη δομή της παρουσίασης, αλλά μπορούν να διαχειρίζονται το υλικό με βάση την πρόοδο επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να κατευθύνουν τη «ροή», αν όχι το «περιεχόμενο» των μαθημάτων. Στο τέλος του κάθε μαθήματος, επανεξετάζονται ο σκοπός και τα μαθησιακά αποτελέσματα σε μια προσπάθεια να διασφαλιστεί ότι έχουν επιτευχθεί και οι συμμετέχοντες έχουν την ευκαιρία να θέσουν περαιτέρω ερωτήματα αν υπάρχουν σημεία στα οποία πρέπει να δοθεί απάντηση.</p> <p>Το υλικό παρουσιάζεται με τρεις τρόπους στη διάρκεια της Ενότητας 2 του Προγράμματος Εκπαίδευσης Δοκίμων. Μετά την εισαγωγή της έννοιας της πολυμορφίας στη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας του προγράμματος, στοιχεία του θέματος εντάσσονται στους άλλους τομείς του προγράμματος μαθημάτων στις 10 εβδομάδες της διάρκειάς του και κοινοτικοί σύμβουλοι εκπαίδευσης καλούνται να απευθυνθούν στους συμμετέχοντες την κατάλληλη στιγμή στην πορεία του προγράμματος.</p> <p>Οι αστυνομικοί πρέπει επίσης να αποδείξουν ότι διαπνέονται από «Σεβασμό για την πολυμορφία» με βάση στοιχεία που συνέλεξαν κατά την επιχειρησιακή φάση τους, και να συζητήσουν τις σχετικές εμπειρίες αυτής της επιχειρησιακής φάσης σε επόμενο στάδιο.</p>
<p>Ποια μεθοδολογία χρησιμοποιείται;</p>	<p>Στο πλαίσιο της εκπαίδευσης ευαισθητοποίησης σε θέματα πολυμορφίας χρησιμοποιούνται πολλές «δραστηριότητες» αλλά, σε γενικές γραμμές, οι περισσότεροι εκπαιδευτές χρησιμοποιούν μια τεχνική η οποία ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση και την ανταλλαγή προσωπικών βιωμάτων σε μια προσπάθεια τοποθέτησης των υπό διερεύνηση εννοιών σε συγκεκριμένο πλαίσιο.</p> <p>Οι εκπαιδευτές είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμοι εκτός των ωρών διδασκαλίας για τη συζήτηση θεμάτων τα οποία δεν απαντήθηκαν ικανοποιητικά στη διάρκεια της επίσημης διδασκαλίας ή τα οποία οι συμμετέχοντες δεν επιθυμούν να συζητήσουν παρουσία τρίτων.</p>
<p>Υπάρχει σύνδεση με άλλα θέματα;</p>	<p>Το πρόγραμμα για την πολυμορφία συνδέεται στενά με άλλα μαθήματα σε όλο το εύρος του προγράμματος σπουδών και εντάσσεται στο συνολικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα ως εγκάρσιο θέμα.</p>

Συνθήκες πλαίσιο

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων.	Ο μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων είναι τα 30 άτομα αλλά υπήρξαν τάξεις με λιγότερους από 20 συμμετέχοντες. Αν υπάρχουν περισσότερες τάξεις, διεξάγονται παράλληλα.
Ποια είναι τα επιθυμητά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτών;	Όλοι οι εκπαιδευτές ανήκουν στο προσωπικό της ακαδημίας. Όλοι οι εκπαιδευτές ευαισθητοποίησης σε θέματα πολυμορφίας έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα «Εκπαίδευση των Εκπαιδευτών» υπό την καθοδήγηση εγκεκριμένου εξωτερικού συντονιστή. Οι εκπαιδευτές μπορεί να είναι αστυνομικοί ή πολίτες, κάποιιοι από τους οποίους προέρχονται από τις τάξεις της αστυνομίας. Παρ' όλο που οι εκπαιδευτές ανήκουν κατά κύριο λόγο στο Τμήμα Εκπαίδευσης Δοκίμων, επιλεγμένα μέλη του προσωπικού από άλλα τμήματα της ακαδημίας έχουν εκπαιδευθεί και συνδράμουν σε ειδικές περιπτώσεις.
Ποιο είναι το περιβάλλον της εκπαίδευσης;	Η εκπαίδευση λαμβάνει χώρα στην κύρια αίθουσα διδασκαλίας της κάθε τάξης. Αν και μπορεί να διαφέρουν σε επίπεδο τοποθεσίας, διαρρύθμισης και μεγέθους, πρόκειται για ειδικά κατασκευασμένες αίθουσες εξοπλισμένες με διαδραστικούς πίνακες και εξοπλισμό προβολής βίντεο.
Πόσο διαρκεί η άσκηση;	Η εισαγωγή στην ευαισθητοποίηση σε θέματα πολυμορφίας αποτελείται από 16 σαρανταπεντάλεπτες περιόδους, αθροιζόμενες σε 12 συνολικά ώρες, οι οποίες πραγματοποιούνται σε διάστημα δύο ημερών. Αν και δεν είναι δυνατό να υπολογιστεί με ακρίβεια ο χρόνος που διατίθεται στην ευαισθητοποίηση σε θέματα πολυμορφίας ως ολοκληρωμένο στοιχείο κατά την διεξαγωγή του προγράμματος συνολικά, οι αστυνομικοί θα έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν με τρεις κοινοτικούς συμβούλους εκπαίδευσης για τρεις 45λεπτες περιόδους ο καθένας (συνολικά 2-1/4 ώρες).
Πώς συνδέεται η άσκηση με το επιχειρησιακό πλαίσιο;	Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια να συνδεθεί η συγκεκριμένη εκπαίδευση με το επιχειρησιακό πλαίσιο αλλά αυτό είναι δύσκολο στη συγκεκριμένη περίπτωση καθώς οι συμμετέχοντες συνήθως δεν έχουν επιχειρησιακή εμπειρία στην αστυνομία εκτός αν έχουν προϋπηρεσία σε φορέα υποστήριξης της αστυνομίας ή, π.χ. ως κοινοτικοί φύλακες ή ως έκτακτοι αστυνομικοί. Πέραν τούτου, όλοι οι συμμετέχοντες έχουν προσωπικά βιώματα από τη ζωή τους στα οποία καλούνται να στηριχθούν και να εφαρμόσουν στα υπό συζήτηση θέματα. Πρέπει να υπενθυμίζεται συχνά στους συμμετέχοντες ότι οι συζητήσεις που διεξάγονται δεν έχουν μόνο ακαδημαϊκό χαρακτήρα και ότι η εκπαίδευση συνδέεται στενά με την προσδοκώμενη απόδοσή τους ως αστυνομικών. Οι ακόλουθες διαφάνειες που χρησιμοποιούνται στη διάρκεια της κατάρτισης υπογραμμίζουν αυτές τις πτυχές.

	 <p>Assessment</p> <ul style="list-style-type: none"> • This module on 'Diversity' will be directly assessed within this course .....and in all aspects of your Police training..... and every minute of your future life as a Police Officer. <p>NOT PROTECTIVELY MARKED</p> <p>Community & Race Relations</p> <p>Not just part of your job .....</p> <p>It is your job !</p> <p>NOT PROTECTIVELY MARKED</p>
--	---

Ποια είναι τα καινοτόμα στοιχεία της άσκησης;

Η ένταξη της πολυμορφίας στο πρόγραμμα σπουδών ως εγκάρσιο θέμα και η σύνδεσή της με την εμπειρία στην επιχειρησιακή φάση βοηθά τους συμμετέχοντες να αποδεχθούν την πολυμορφία ως αναπόσπαστο μέρος της δουλειάς τους και όχι ως ένα ξεχωριστό καθήκον που τους επιβάλλεται.

Η εκπαίδευση ευαισθητοποίησης σε θέματα πολυμορφίας λαμβάνει γενικά θετικά σχόλια από τους συμμετέχοντες κατά την αξιολόγηση των προγραμμάτων:

«Διαδραστικό μάθημα, καλός ρυθμός, πλήθος χρήσιμων πληροφοριών».

«Μου έδωσε πολλά».

«Πολύ ενδιαφέρον. Με έκανε να αντιληφθώ πράγματα που δεν είχα σκεφτεί έως τότε».

«Ενδιαφέρον και ευχάριστο».

«Μεγάλος βαθμός αλληλεπίδρασης και βίντεο που υποστήριζαν τη διδασκαλία».

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Το συγκεκριμένο είδος εκπαίδευσης και η μορφή στην οποία προσφέρεται εξαρτάται από τις δεξιότητες και τη νοοτροπία των εκπαιδευτών.

Επιλέξτε για εκπαιδευτές τους καλύτερους επαγγελματίες. Όσοι πρόκειται να καταρτιστούν ως εκπαιδευτές ευαισθητοποίησης σε θέματα πολυμορφίας πρέπει να επιλέγονται μεταξύ των καλύτερων επαγγελματιών σε γενικό επίπεδο και η διαδικασία επιλογής πρέπει να περιλαμβάνει τη συναίνεση του υποψηφίου που επιλέγεται για αυτή την εκπαίδευση και ακολούθως για τη διδασκαλία του μαθήματος. Οι αποτελεσματικοί εκπαιδευτές ευαισθητοποίησης σε θέματα πολυμορφίας δεν μπορούν απλώς να διοριστούν σε αυτή τη θέση.

Αποφύγετε τα συγκεχυμένα μηνύματα. Αφού επιλεγούν και εκπαιδευθούν, τα άτομα που προορίζονται για τη διδασκαλία της ευαισθητοποίησης σε θέματα πολυμορφίας πρέπει να είναι κατηγορηματικοί επί του θέματος τόσο στη θεωρία όσο και στη πράξη. Τίποτε δεν υπονομεύει την επιτυχία της εκπαίδευσης ευαισθητοποίησης σε θέματα πολυμορφίας περισσότερο από τα «συγκεχυμένα» μηνύματα σε σχέση με το περιεχόμενο.

Αν και η συμμόρφωση με τα παραπάνω δεν εγγυάται την επίτευξη των καθοριζόμενων στόχων, η μη τήρησή τους είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα έχει ως αποτέλεσμα την αποτυχία.

Δυνατότητα αξιοποίησης σε άλλες δράσεις

Η εκπαίδευση σε αυτή τη μορφή δείχνει να έχει αποτελέσματα. Οι συμμετέχοντες εμφανίζονται δεκτικοί σε αυτή και δεν δυσκολεύονται να συμμορφωθούν με τους κανόνες που τους ζητούνται. Κατά πόσο αυτό οφείλεται στην εκπαίδευσή τους σε θέματα πολυμορφίας ή σε ιδιότητες που διέθεταν πριν έλθουν στην αστυνομία (ευελπιστούμε ότι ισχύει το δεύτερο) δεν μπορεί να διαπιστωθεί, αλλά κανένας συμμετέχων δεν μπορεί να ολοκληρώσει αυτό το τμήμα του προγράμματος εκπαίδευσης χωρίς μια καλή, αν και όχι εγκυκλοπαιδική, γνώση των θεμάτων που άπτονται της πολυμορφίας.

Πηγή: Σύνδεσμος Γενικών Διευθυντών της Αστυνομίας (Association of Chief Police Officers - ACPOS), Αστυνομική Ακαδημία Σκωτίας· εκπαιδεύτρια/συντάκτης: Brenda Armstrong: Brenda.Armstrong@spsa.pnn.police.uk

Άσκηση 6: Διαπολιτισμική επικοινωνία – συνεργασία με ανθρώπους από άλλους πολιτισμούς

Σε ποιο θεματικό πεδίο εστιάζει η άσκηση;	Διαπολιτισμική επικοινωνία Απαγόρευση των διακρίσεων
Ποιες είναι οι βασικές μαθησιακές διαστάσεις της;	Γνώσεις: άλλοι πολιτισμοί και θρησκείες Νοοτροπία: προσέγγιση και σεβασμός των άλλων πολιτισμών και παραδόσεων με ευρύτητα πνεύματος
Ποιοι είναι οι στόχοι;	<ul style="list-style-type: none"> • Να οικοδομηθούν γέφυρες ανάμεσα στους αστυνομικούς και τις κοινότητες των μεταναστών (οικοδόμηση εμπιστοσύνης). • Θεώρηση των πραγμάτων από άλλη σκοπιά. • Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαπολιτισμικής επικοινωνίας. • Ενθάρρυνση/έναρξη ενός διαπολιτισμικού διαλόγου.
Ποιοι είναι η ομάδα στόχος;	Αστυνομικοί έως και μεσαίας διοικητικής βαθμίδας οι οποίοι είναι ακόμη μάχιμοι «στον δρόμο». Η συμμετοχή είναι εθελοντική.
Περιγραφή της άσκησης.	<p>Φάση 1: Θεωρία: Συνεδρία/συζήτηση στην τάξη:</p> <p>Εκπαιδευτές με διαφορετική εθνοτική προέλευση (Ρώσοι, Τούρκοι, Γκανέζοι) παρουσιάζουν στους συμμετέχοντες ορισμένα χαρακτηριστικά του πολιτισμού τους, υπογραμμίζοντας την πολυμορφία αυτών των πολιτισμικών υποβάθρων ώστε να αποφευχθεί η ενίσχυση των υφιστάμενων στερεοτύπων. Στη διάρκεια της συνεδρίας στην τάξη, συζητήστε τα εξής θέματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • οι αντιλήψεις που επικρατούν για τους πολιτισμούς • διαφορετικά πολιτισμικά βιώματα (επαφές των συμμετεχόντων) • αντιλήψεις για τα πρότυπα συμπεριφοράς των εκπροσωπούμενων κοινοτήτων • παρανοήσεις που οφείλονται στην άγνοια και την έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ των κοινοτήτων <p>Φάση 2: Ηλεκτρονική μάθηση (E-learning)</p> <p>Ως «εργασία για το σπίτι» μέσα σε ένα διάστημα 4-5 εβδομάδων και ως προετοιμασία για την τρίτη φάση, ζητείται από τους συμμετέχοντες να χρησιμοποιήσουν ένα ηλεκτρονικό εργαλείο για τη βελτίωση των γνώσεών τους σχετικά με τις σημαντικότερες θρησκείες παγκοσμίως.</p>

	<p>Φάση 3: Συνάντηση με τις κοινότητες</p> <p>Το τελικό στάδιο της εκπαίδευσης συνίσταται σε μια επίσκεψη στο τοπικό τζαμί και σε αφρικανική ΜΚΟ. Οι συμμετέχοντες έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν απευθείας με εκπροσώπους αυτών των κοινοτήτων, να συζητήσουν συναφή θέματα και να ανταλλάξουν απόψεις. Η συνάντηση περιλαμβάνει επίσης κοινό (αφρικανικό ή τουρκικό) δείπνο.</p> <p>Πρόσθετες δράσεις</p> <p>Σε συνέχεια του εργαστηρίου, έχουν οργανωθεί ποδοσφαιρικά πρωταθλήματα και κοινά μαθήματα μαγειρικής με στόχο την περαιτέρω επιδίωξη των στόχων του σεμιναρίου.</p>
Ποια μεθοδολογία χρησιμοποιείται;	Κατά κύριο λόγο συζήτηση, υπό την καθοδήγηση ατόμων από διάφορες κοινότητες. Εργαλεία ηλεκτρονικής μάθησης για τη θεωρία.
Υπάρχει σύνδεση με άλλα θέματα;	Διακριτικές πρακτικές εθνοτικού χαρακτήρισμού Τα ανθρωπίνια δικαιώματα των αστυνομικών

Συνθήκες πλαίσιο

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων	Θεωρία – 15 συμμετέχοντες Στη φάση 3 οι εκπρόσωποι των κοινοτήτων που συμμετέχουν στην κοινή συνάντηση είναι ισάριθμοι με τους συμμετέχοντες στο σεμινάριο.
Ποια είναι τα επιθυμητά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτών;	Οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι υπεύθυνοι πληροφόρησης προερχόμενοι από κοινότητες με τις οποίες η αστυνομία έρχεται τακτικά σε επαφή σε τοπικό επίπεδο. Συνιστάται να χρησιμοποιούνται αστυνομικοί με μειονοτική προέλευση ως εκπαιδευτές στη φάση 1.
Ποιο είναι το περιβάλλον της εκπαίδευσης;	Μέσα στην τάξη, οι συμμετέχοντες κάθονται σε κύκλο, ο ένας απέναντι από τον άλλο.
Πόσο διαρκεί η άσκηση;	3 ημέρες (διήμερη συζήτηση στην τάξη και μονοήμερη εκδρομή στα κοινοτικά κέντρα), συν η ηλεκτρονική μάθηση. (Οι τρεις φάσεις εκτείνονται σε διάστημα δεκαπενθημέρου ώστε να υπάρχει χρόνος για προβληματισμό).
Πώς συνδέεται η άσκηση με το επιχειρησιακό πλαίσιο;	Οι αστυνομικοί επιτελούν το έργο τους σε μια πολύμορφη κοινωνία. Απαιτείται αλληλεπίδραση με όλα τα τμήματα της κοινωνίας εκτός του πλαισίου των αστυνομικών καθηκόντων τους και ενίσχυση των γνώσεων σχετικά με τις διάφορες παραδόσεις, θρησκείες και τα συναφή πρότυπα συμπεριφοράς. Η εμπειρία αυτή θα βοηθήσει τους αστυνομικούς στις αλληλεπιδράσεις τους με τους πολίτες.

Ποια είναι τα καινοτόμα στοιχεία της άσκησης;

Η συγκεκριμένη προσέγγιση δίνει στους αστυνομικούς την ευκαιρία να δημιουργήσουν επαφές ή ακόμη και σχέσεις με μέλη κοινοτήτων με τα οποία μπορεί υπό κανονικές συνθήκες να μην είχαν προσωπική επαφή. Σε όλη τη διάρκεια του σεμιναρίου (συμπεριλαμβανομένης της περιόδου προβληματισμού στη φάση 2) οι συμμετέχοντες καλούνται να δουν τα πράγματα από μια άλλη σκοπιά με στόχο μια καλύτερη κατανόηση των άλλων πολιτισμών. Η αναγωγή στο προσωπικό επίπεδο και η αποδοχή του ατόμου με τις προσωπικές ανάγκες και φόβους του/της, βοηθά πολλές φορές στην επίλυση δύσκολων ζητημάτων και αμφιλεγόμενων θεμάτων.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Αναζητήστε ικανούς υπεύθυνους πληροφόρησης. Καίριος παράγοντας σε μια τέτοια διαδικασία είναι το να βρείτε καλούς υπεύθυνους πληροφόρησης ικανούς να συντονίσουν τη συζήτηση στις φάσεις 1 και 3. Οι εκπαιδευτές καθώς και οι εκπρόσωποι των κοινοτήτων πρέπει να μπορούν να χειριστούν με εποικοδομητικό τρόπο ζητήματα τα οποία είναι πολλές φορές αμφιλεγόμενα και συναισθηματικά φορτισμένα.

Βεβαιωθείτε ότι ο συντονιστής εγκαθιδρύει κλίμα εμπιστοσύνης. Ο γενικός συντονιστής του σεμιναρίου πρέπει εξ αρχής να δημιουργήσει κλίμα εμπιστοσύνης και σεβασμού.

Δυνατότητα αξιοποίησης σε άλλες δράσεις

Σε μια συνάντηση υπήρξε ένα φορτισμένο επεισόδιο ανάμεσα σε έναν Αφρικανό και τους αστυνομικούς, επειδή τον είχαν σταματήσει για εξακρίβωση στοιχείων υπό κακές συνθήκες. «Πίστευα ότι δεν θα καταφέρναμε ποτέ να βρούμε σημείο επαφής, αλλά την ώρα που φεύγαμε, είπε: “Θα μας επισκεφθείτε ξανά;”»

Πηγή: Αστυνομική Ακαδημία της Έσσης & Οργάνωση Maisha e.V.-African Women, Γερμανία· εκπαιδευτές/συντάκτες: Udo Groezinger: udo.groezinger@polizei.hessen.de & Virginia Wangare Grainer: info@maisha.org

Άσκηση 7: Πρόγραμμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας

Σε ποιο θεματικό πεδίο εστιάζει η άσκηση;	Καταπολέμηση της τρομοκρατίας, προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων.
Ποιες είναι οι βασικές μαθησιακές διαστάσεις της;	Γνώσεις: διεθνή πρότυπα των ανθρώπινων δικαιωμάτων και βέλτιστες πρακτικές στον αγώνα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.
Ποιοι είναι οι στόχοι;	Συνδρομή των κρατών που συμμετέχουν στον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) για την καλύτερη συμμόρφωσή τους με τα διεθνή πρότυπα των ανθρώπινων δικαιωμάτων παράλληλα με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.
Ποιοι είναι η ομάδα στόχος;	Ανώτεροι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, δημόσιοι υπάλληλοι και ειδικοί επαγγελματίες στον τομέα της αντιτρομοκρατίας. Τα περισσότερα εκπαιδευτικά προγράμματα είχαν ως αποδέκτες υπαλλήλους επιβολής του νόμου.
Περιγραφή της άσκησης.	Το Πρόγραμμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (ODIHR) του ΟΑΣΕ ανέπτυξε μια εκπαιδευτική ενότητα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας καθώς και μια δέσμη εξειδικευμένων πόρων, ιδίως δε ένα εγχειρίδιο με τίτλο <i>Καταπολέμηση της τρομοκρατίας, Προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων</i> . Η εκπαιδευτική ενότητα παρέχει ολοκληρωμένη καθοδήγηση σε σχέση με τις θεμελιώδεις αρχές του διεθνούς δικαίου και των προτύπων των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Το εγχειρίδιο, το οποίο περιέχει τα ισχύοντα πρότυπα των ανθρώπινων δικαιωμάτων και ορθές πρακτικές για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, λειτουργεί τόσο ως αυτόνομο εργαλείο τεκμηρίωσης για ειδικούς επαγγελματίες στον τομέα της ανάπτυξης και εφαρμογής στρατηγικών, όσο και ως συμπληρωματική πηγή αναφοράς για το πρόγραμμα του ODIHR. Το εγχειρίδιο, που διατίθεται στα αγγλικά και στα ρωσικά, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βοήθημα ή πηγή αναφοράς για τα εθνικά προγράμματα εκπαίδευσης σε εθνικές αστυνομικές σχολές, δικαστικούς φορείς και άλλους συναφείς φορείς των κρατών του ΟΑΣΕ. Το εγχειρίδιο και η εκπαιδευτική ενότητα παρέχουν ένα στέρεο θεμέλιο για τη βασική εκπαίδευση σε θέματα ανθρώπινων δικαιωμάτων και καταπολέμησης της τρομοκρατίας.
Ποια μεθοδολογία χρησιμοποιείται;	Η εκπαίδευση απευθύνεται στο ευρύ κοινό και σε εθνικό πλαίσιο. Επιδιώχθηκε να έχει πρακτικό και διαδραστικό χαρακτήρα. Για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιούνται σενάρια και μελέτες περίπτωσης σε όλη τη διάρκεια της κατάρτισης.

Υπάρχει σύνδεση με άλλα θέματα;	Γενικά ανθρώπινα δικαιώματα και ασφάλεια.
---------------------------------	---

Συνθήκες πλαίσιο

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων	Ο αριθμός των συμμετεχόντων κυμαίνεται συνήθως μεταξύ 15 και 25 ατόμων.
Ποια είναι τα επιθυμητά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτών;	Οι εκπαιδευτές διαθέτουν εκτεταμένη επαγγελματική εμπειρία σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και καταπολέμησης της τρομοκρατίας, καθώς και στην εκπόνηση και διδασκαλία προγραμμάτων εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα. Τα σχόλια των συμμετεχόντων δείχνουν ότι εκτιμούν τους εκπαιδευτές με αστυνομική εμπειρία. Το ίδιο ισχύει και για άλλους επαγγελματικούς κλάδους, όπως οι δικηγόροι, οι δικαστές και οι εισαγγελείς.
Ποιο είναι το περιβάλλον της εκπαίδευσης;	Το περιβάλλον ποικίλλει (εθνικά κέντρα κατάρτισης της αστυνομίας, Επιτόπιες Επιχειρήσεις του ΟΑΣΕ, διάφοροι χώροι)
Πόσο διαρκεί η άσκηση;	2-1/2 ημέρες
Πώς συνδέεται η άσκηση με το επιχειρησιακό πλαίσιο;	Ορισμένα θέματα είναι πιο συναφή σε συγκεκριμένα πλαίσια. Πριν από την εκπαίδευση πρέπει να διενεργηθεί έρευνα/ανάλυση της χώρας και του ακροατηρίου. Η εκπαίδευση πρέπει να είναι ειδικά προσαρμοσμένη στις ανάγκες των συμμετεχόντων.

Ποια είναι τα καινοτόμα στοιχεία της άσκησης;

Οι συμμετέχοντες αποτιμούν θετικά αυτά τα πρακτικά σενάρια, τα οποία περιγράφουν μια κατάσταση ή ένα συμβάν και ζητούν από τους συμμετέχοντες να σχολιάσουν ή να απαντήσουν σε ερωτήσεις. Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει τα σενάρια, τα οποία συνήθως αφορούν καταστάσεις βασισμένες στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), σε όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης ανάλογα με το εξεταζόμενο θέμα. Στο τέλος της συζήτησης για το κάθε σενάριο, ο εκπαιδευτής εξηγεί τι αποφάσισε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου προκειμένου να διευκρινίσει τις θέσεις του/της.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Επιλέξτε με προσοχή τα σενάρια. Επειδή οι συμμετέχοντες αισθάνονται ότι τα σενάρια τους αφορούν, αυτό τους βοηθά να εντάξουν τα διεθνή πρότυπα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα καθημερινά καθήκοντά τους. Τα σχόλια είναι πολύ θετικά.

Δυνατότητα αξιοποίησης σε άλλες δράσεις

Τα σενάρια μπορούν να αξιοποιηθούν και σε άλλους τύπους κατάρτισης.

Κατάλογος ελέγχου/Υλικό

Το εγχειρίδιο *Καταπολέμηση της τρομοκρατίας, Προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων [Countering Terrorism, Protecting Human Rights]* του ΟΑΣΕ/ODIHR

Πηγή: Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR) του ΟΑΣΕ-εκπαιδεύτρια/συντάκτης: Marina Narvaez: marina.narvaez@odihr.pl

Άσκηση 8: Ομοφοβικά και τρανσφοβικά εγκλήματα μίσους

Σε ποιο θεματικό πεδίο εστιάζει η άσκηση;	Απαγόρευση των διακρίσεων
Ποιες είναι οι βασικές μαθησιακές διαστάσεις της;	Γνώσεις, δεξιότητες και νοοτροπία
Ποιοι είναι οι στόχοι;	Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες έχουν ως στόχο την οικοδόμηση εμπιστοσύνης ανάμεσα στις αστυνομικές δυνάμεις και τις κοινότητες των λεσβιών, ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων, διεμφυλικών και μεσοφυλικών ατόμων (ΛΟΑΔΜ) με σκοπό να διευκολυνθεί η καταγγελία και η παρακολούθηση των εγκλημάτων μίσους. Επιδίδουν επίσης την καλύτερη κατανόηση των ατόμων ΛΟΑΔΜ από την αστυνομία, έτσι ώστε οι αστυνομικοί να μπορούν να αντιδρούν κατάλληλα όταν βρίσκονται αντιμέτωποι με θύματα.
Ποιοι είναι η ομάδα στόχος;	Οι ομάδες στόχοι της εκπαίδευσης είναι οι αστυνομικοί που έρχονται σε άμεση επαφή με τα θύματα και τις κοινότητες που υφίστανται θυματοποίηση καθώς και τα ιεραρχικά κλιμάκια της αστυνομίας (τα οποία είναι υπεύθυνα για τη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων και την εφαρμογή στρατηγικών κατά της βίας που υποκινείται από το μίσος).
Περιγραφή της άσκησης.	<p>Τα εγκλήματα μίσους αποτελούν ξεκάθαρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το πρώτο μέρος της εκπαίδευσης είναι μια επισκόπηση των εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών μέσων που παρέχουν προστασία από αυτά τα εγκλήματα.</p> <p>Το δεύτερο μέρος παρέχει συγκεκριμένες γνώσεις για την ταυτότητα των κοινοτήτων που υφίστανται θυματοποίηση, εξοικειώνοντας τους αστυνομικούς με την αντίστοιχη ορολογία, π.χ. «γενετήσιος προσανατολισμός», «τρανς», «εγκλήματα προκατάληψης», και τις έννοιες πίσω από τους όρους αυτούς και προβλέποντας τη διεξαγωγή παιχνιδιών ρόλων με βάση πραγματικές καταστάσεις. Απαιτείται ευελιξία για την προσαρμογή των εννοιών της κατάρτισης στα διαφορετικά εθνικά και τοπικά πλαίσια. Πριν από τη διεξαγωγή της άσκησης πρέπει να γίνει λεπτομερής εκτίμηση των αναγκών και των στόχων της εκπαίδευσης. Οι ΜΚΟ, έχοντας γνώση των συνθηκών, του περιβάλλοντος και της ταυτότητας των κοινοτήτων που μπορεί δυνητικά να υποστούν θυματοποίηση, μπορεί να συνδράμει στην προσαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος στο τοπικό ή εθνικό περιβάλλον, καθώς και στην υλοποίησή του.</p> <p>Η εκπαίδευση με αντικείμενο την απαγόρευση των διακρίσεων και/ή όλων των μορφών βίας που υποκινούνται από την προκατάληψη. Μπορεί να συμπληρωθεί με ειδική και ειδικά στοχοθετημένη εκπαίδευση με θέμα τα ομοφοβικά/τρανσφοβικά εγκλήματα μίσους.</p>

Ποια μεθοδολογία χρησιμοποιείται;	Παιχνίδια ρόλων, σενάρια. Επικοινωνία και αλληλεπίδραση με τις αντίστοιχες κοινότητες.
Υπάρχει σύνδεση με άλλα θέματα;	Απαγόρευση των διακρίσεων, προστασία των θυμάτων.

Συνθήκες πλαίσιο

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων	
Ποια είναι τα επιθυμητά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτών;	Ορισμένοι από τους εκπαιδευτές προέρχονται από ΜΚΟ ειδικευμένες στα δικαιώματα των ατόμων ΛΟΑΔΜ/κοινοτικές ΜΚΟ (σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο). Άλλοι εκπαιδευτές ανήκουν σε φορείς για την ισότητα όπως το Ίδρυμα Ανθρώπινων Δικαιωμάτων της Δανίας (DIHR). Μετέχουν επίσης ικανοί εκπαιδευτές από τις τοπικές αστυνομικές αρχές.
Πόσο διαρκεί η άσκηση;	Τα εκπαιδευτικά προγράμματα στο πλαίσιο του έργου «Εντοπισμός και αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους» διαρκούν 2 έως 2-1/2 ημέρες.
Πώς συνδέεται η άσκηση με το επιχειρησιακό πλαίσιο;	Απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε αστυνομικούς που έρχονται σε στενή επαφή με θύματα εγκλημάτων/εγκλημάτων προκατάληψης, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι αποκτώμενες γνώσεις θα ενισχύσουν την ευαισθητοποίησή τους έναντι των θυμάτων. Σε ορισμένες χώρες, οι αστυνομικοί οργανισμοί διορίζουν «αξιωματικούς συνδέσμους», οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με τη διατήρηση τακτικής επαφής με διάφορες κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτήτων ΛΟΑΔΜ.

Ποια είναι τα καινοτόμα στοιχεία της άσκησης;

<p>Τα έργα της Διεθνούς Ένωσης Λεσβίων, Ομοφυλόφιλων, Αμφιφυλόφιλων, Τρανσξεξουαλικών και Διεμφυλικών Ατόμων στην Ευρώπη (ILGA-Europe) βασίζονται σε υπάρχουσες δραστηριότητες εκπαίδευσης όπως εκείνες του DIHR. Οι ασκήσεις που προσδιορίζονται ως πολλά υποσχόμενες προέρχονται από χώρες ή περιφέρειες που έχουν ήδη αναπτύξει εκτεταμένα και ολοκληρωμένα εκπαιδευτικά προγράμματα για όλες τις αστυνομικές βαθμίδες, ξεκινώντας από τις σχολές και φτάνοντας ως τη δια βίου εκπαίδευση, σε σχέση με όλες τις μορφές βίας λόγω προκατάληψης συμπεριλαμβανομένης της ομοφοβικής και τρανσφοβικής βίας λόγω μίσους.</p> <p>Παραδείγματα πολλά υποσχόμενων ασκήσεων τις οποίες συνέλεξε η ILGA-Europe περιλαμβάνονται στο: <i>Joining forces to combat homophobic and transphobic hate crime. Cooperation between police forces and LGBT organisations in Europe</i> [Ενώνοντας δυνάμεις για την καταπολέμηση των ομοφοβικών και τρανσφοβικών εγκλημάτων μίσους. Συνεργασία μεταξύ των αστυνομικών δυνάμεων και των οργανώσεων ΛΟΑΔ στην Ευρώπη] (Σεπτέμβριος 2010), και ιδιαίτερα στο τελευταίο κεφάλαιο το οποίο περιγράφει πρακτικές από τη Σκωτία και την Καταλονία.</p>
--

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Αναγνωρίστε τους συνεκτικούς/κοινούς στόχους. Τα επιτυχημένα αποτελέσματα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα των ΜΚΟ στον τομέα των ΛΟΑΔΜ και των αστυνομικών δυνάμεων και αρχών να αναγνωρίσουν ότι οι στόχοι τους είναι αμοιβαία συνεκτικοί ή ότι έχουν κοινούς στόχους.

Μείνετε προσηλωμένοι σε αυτούς τους στόχους. Όταν εκπληρωθεί αυτή η προϋπόθεση, είναι σημαντικό αφενός η ιεραρχία της αστυνομίας και οι εμπλεκόμενοι αστυνομικοί να είναι ειλικρινά προσηλωμένοι στους συγκεκριμένους στόχους και αφετέρου οι ΜΚΟ να καταβάλουν αντίστοιχη προσπάθεια να κατανοήσουν την κουλτούρα της αστυνομίας. Χωρίς αυτό, η συμβολή των ΜΚΟ ενδέχεται να είναι λιγότερο γόνιμη. Καταληκτικά, η οικοδόμηση εμπιστοσύνης είναι απολύτως αναγκαία και αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχία της συνεργασίας ΜΚΟ – αστυνομίας.

Δυνατότητα αξιοποίησης σε άλλες δράσεις

Αναφορικά με το συγκεκριμένο ζήτημα της ομοφοβικής και τρανσφοβικής βίας λόγω μίσους, τα δύο έργα που περιλαμβάνονται εδώ στοχεύουν στη διευκόλυνση της αξιοποίησης αυτών των προτύπων σε άλλες χώρες. Το εκπαιδευτικό υλικό που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Εντοπίζοντας και αντιμετωπίζοντας τα εγκλήματα μίσους» έχει, π.χ., ήδη μεταφραστεί και χρησιμοποιηθεί σε διάφορα εθνικά πλαίσια (Δανία, Λετονία και Πορτογαλία).

Πηγή: Διεθνής Ένωση Λεσβιών, Ομοφυλόφιλων, Αμφιφυλόφιλων, Τρανσεξουαλικών και Διεμφυλικών Ατόμων στην Ευρώπη (International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association – ILGA Europe)· εκπαιδευτής/συντάκτης: Joel le Deroff: joel@ilga-europe.org

Σύνδεσμοι:

Το έργο *Working with the police & challenging LGBT-phobic hate crime* (Συνεργασία με την αστυνομία για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους κατά των ΛΟΑΔ), υπό τον συντονισμό της ILGA-Europe, διατίθεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: www.ilga-europe.org/home/issues/hate_crime/challenging_hate_crime/ilga_europe_hate_crime_project;

Το έργο *Tracing and Tackling Hate Crime against LGBT persons* (Εντοπισμός και αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους κατά των ατόμων ΛΟΑΔ), υπό τον συντονισμό του Ιδρύματος Ανθρώπινων Δικαιωμάτων της Δανίας (η ILGA-Europe συμμετέχει ως εταίρος) διατίθεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.ilga-europe.org/home/issues/hate_crime/stop_hate_crime_project.

HELPING TO MAKE FUNDAMENTAL RIGHTS A REALITY FOR EVERYONE IN THE EUROPEAN UNION

FRA – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Schwarzenbergplatz 11 – 1040 Βιέννη– Αυστρία
Τηλ. +43 158030-0 – Φαξ +43 158030-699
fra.europa.eu – info@fra.europa.eu
[facebook.com/fundamentalrights](https://www.facebook.com/fundamentalrights)
[linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency](https://www.linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency)
twitter.com/EURightsAgency

Υπηρεσία Εκδόσεων